

سرمقاله

سعید آقایی
روزنامه نگار

بالا تر از انتظار، کمتر از خواسته!

بحث روز درست از لحظه سوت پایان بازی ایران- قطر آغاز شد؛ با امیر قلعه‌نویی ادامه بدهیم یا نه؟ پرسشی کلیدی و جدل‌آور که زیر آوار سهمگین شکست دردناک برابر قطر نه تنها کم نشد، بلکه سوز و گداز اصلی بود. اگرچه ساعاتی بعد فدراسیون فوتبال از زبان سخنگو با حمایت صد درصدی از سرمربی تیم ملی و تأیید تمدید قرارداد او اجازه نداد تا این سؤال بدل به معرکه‌ای برای صف‌آرایی منتقدان و طرفداران قلعه‌نویی شود اما این تأیید بلافاصله هم به تردیدها و جدل‌ها پایان نداد و طرفین بر سر این گزاره در حال بحث هستند. مهدی تاج رئیس فدراسیون فوتبال نیز روز گذشته با مصاحبه خود مهر تأییدی بر عملکرد قلعه‌نویی در تیم ملی زد تا بدانیم که امیر از حمایت صد درصدی برخوردار است. با این وجود پرسش اصلی در میان افکار عمومی پابرجاست. پرسشی که از حضور تیم ملی در نیمه نهایی نضج گرفته و منبعث می‌شود. اینکه چرا باختیم و حسرت فینال بر دل‌مان ماند در حالی که همه جوهره بر میزبان استیلا داشتیم و حتی ۱۰ نفره تا لبه گلزنی و کامبک پیش رفتیم. بحث پیرامون ترکیب تیم ملی، آرایش اولیه، پلن بازی، تعویض‌ها و ... درباره این بازی داغ است و یکسره تصمیمات سرمربی تیم ملی را نشانه می‌گیرد اما برای رسیدن به یک پاسخ جامع‌تر باید از این بازی فاصله بگیریم و نگاهی کلان‌تر به تیم ملی داشته باشیم. این یک واقعیت صرف و مبرهن است که با توجه به قرعه بازی‌ها و مشخص شدن حریف احتمالی تیم ملی در مرحله یک چهارم - که در آن زمان کره جنوبی پیش‌بینی می‌شد - قاطبه جامعه و کارشناسان بر این باور بودند که تیم ملی در یک چهارم با شکست برابر تیم پرستاره کلینزمن با سری افکنده به خانه بازخواهد گشت و از منظر فنی و تیمی توانایی عبور از سد کره و رسیدن به نیمه نهایی را ندارد. این نظریه وقتی پررنگ‌تر شد که معادلات با دوم شدن کره جنوبی و ژاپن در مرحله گروهی به هم ریخت و کره به نیمه پایینی جدول رفت و ژاپن به نیمه بالایی جدول آمد تا حریف ما در یک چهارم شود. تقابل با سامورایی‌ها تقریباً همه را به این گزاره رساند که ایران به نیمه نهایی نمی‌رسد و حتی خوشبین‌ترین هواداران تیم ملی و کادر فنی هم باور نمی‌کردند که ایران بتواند از سد غول سامورایی عبور کند. نمایش درخشان تیم ملی و شکست ژاپن و رسیدن به نیمه نهایی همه نگاه‌ها را تغییر داد و در جهت معکوس به اندازه خوشبینی و امیدواری در بدنه جامعه فوتبال و هواداران ایجاد کرد که همه با قاطعیت از شکست قطر و رسیدن به فینال حرف می‌زدند و حالا پس از این شکست غم‌انگیز درباره عملکرد کادر فنی بحث و اظهار نظر می‌کنند و درباره ادامه همکاری با کادر فنی تردید دارند.

با این تفاسیر می‌توان نتیجه گرفت عملکرد تیم ملی و کادر فنی نسبت به انتظارات ابتدایی بالاتر بوده و نمره قبولی گرفته اما این نمره می‌توانست درخشان‌تر باشد، اگر در بازی با قطر تصمیمات بهتر و هوشمندانه‌تری گرفته می‌شد؛ نمره‌ای که البته برای ادامه همکاری با امیر کفایت می‌کند.

سردار آزمون

جانشین لوکاکو می‌شود؟

دانیله دروسی، سرمربی رم بعد از شکست تیمش مقابل اینتر گفت: «حالا که آزمون برگشته باید کمی به لوکاکو فرصت استراحت بدهیم. من این را می‌گویم زیرا لوکاکو کمی خسته است.» رم در بازی بعدی خود در لیگ اروپا به مصاف فاینورد می‌رود و سپس با فروزینونه روبه‌رو خواهد شد. آزمون مقابل اینتر در دقایق پایانی به زمین رفت و با مصاحبه لوکاکو ممکن است در بازی با فاینورد از ابتدا به زمین برود.

اکرم عقیف

شادی متفاوت

اکرم عقیف، مهاجم قطر در فینال جام ملت‌های آسیا ستاره زمین بود. او از روی نقطه پنالتی سه گل زد تا با ۸ گل آقای گل تورنمنت شود. او بعد از گل‌ها شادی عجیبی داشت و با تردستی کارتی که عکس خودش روی آن بود را به کارتی با حرف K تبدیل می‌کرد. گفته می‌شود که K حرف اول نام همسر عقیف است و با این شادی متفاوت می‌خواست به او ادای دین کند.

سامان قدوس

خوش یمن برای برنتفورد

بازگشت سامان قدوس برای برنتفورد خوش یمن بود و این تیم بعد از دو شکست در حضور بازیکن ایرانی توانست در زمین ولورهمپتون به برتری دو بر صفر برسد. قدوس در بازگشت از جام ملت‌های آسیا در فهرست برنتفورد بود، ولی در بازی شنبه فرصت بازی پیدا نکرد. سامان پیش از این تورنمنت توانسته بود خودش را به ترکیب اصلی برنتفورد تحویل کند، ولی مشخص نیست که موقعیتش در بازی‌های آینده برنتفورد چگونه باشد.

کفاشیان: باید تفکرات مان را در فوتبال پایه تغییر دهیم

ناکامی تیم ملی را نمی‌توان به فدراسیون فوتبال ربط داد

محمد محمدی سدهی

روزنامه نگار

فوتبال ایران برای چندین بار در میدان بزرگ جام ملت‌ها به نتیجه‌ای به جز ناکامی دست نیافت. شاگردان امیر قلعه‌نویی در یک چهارم نهایی مسابقات جام ملت‌ها به خوبی توانستند تیم قدرتمند ژاپن را شکست دهند؛ پیروزی مقابل سامورایی‌ها باعث شد تا امید یوزهای ایرانی برای قهرمانی در جام ملت‌ها دوچندان شود اما شکست مقابل قطر میزبان آب سردی بر پیکر فوتبال ایران بود؛ شکستی که از نظر کارشناسان دلایل متفاوتی داشت که یکی از این دلایل مشکلات مدیریتی فدراسیون فوتبال است.

علی کفاشیان، رئیس اسبق فدراسیون فوتبال در خصوص عملکرد تیم ملی در جام ملت‌ها به «ایران ورزشی» می‌گوید: «تیم ملی جام را خوب آغاز کرد و نتایج خوبی در مرحله گروهی گرفت و حتی توانست در یک چهارم نهایی تیم قدرتمند ژاپن را شکست دهد. پیروزی مقابل ژاپن یکی از دستاوردهای خوب تیم ملی در جام ملت‌ها محسوب می‌شود. تیم ملی برای کسب نتیجه در این مسابقات

ما در مقابل قطر تمرکز لازم را نداشتیم و علاوه بر این تاحدودی با بدشانسی مواجه شدیم و توپ‌های ما به گل تبدیل نشد. این درست که تیم ما در این مسابقات با ضعف‌هایی مواجه بود اما همین تیم با کمی خوش‌شانسی می‌توانست به گل تبدیل نشد. این درست که تیم ما در این مسابقات با ضعف‌هایی مواجه بود اما همین تیم با کمی خوش‌شانسی می‌توانست به گل تبدیل نشد.

نگاه

چرا مارکز به قهرمانی رسید و قلعه‌نویی ناکام شد؟
تغییر نگرش بی‌هیاهو

تلاش زیادی کرد و اگر بازیکنان با تمرکز بیشتری به مصاف قطر می‌رفتند، قهرمان می‌شدند.»
اوصحبت‌هایش را این گونه ادامه می‌دهد: «رقبای ما در جام ملت‌ها تیم‌هایی نبودند که بتوانند فوتبال ایران را با چالش مواجه کنند و تیم ملی ما مقابل آنها کم بیآورد. ما در مقابل قطر تمرکز لازم را نداشتیم و علاوه بر این تاحدودی با بدشانسی مواجه شدیم و توپ‌های ما به گل تبدیل نشد. این درست که تیم ما در این مسابقات با ضعف‌هایی مواجه بود اما همین تیم با کمی خوش‌شانسی قهرمان می‌شد.»
رئیس اسبق فدراسیون فوتبال با اشاره به این موضوع که فوتبال آسیا کاملاً متحول شده است، می‌افزاید: «پیش از برگزاری این مسابقات همگان اعتقاد داشتند که یکی از تیم‌های ایران، کره جنوبی، ژاپن و استرالیا قهرمان جام ملت‌ها خواهند شد چرا که اینها تیم‌های قدرتمندی هستند و سابقه قهرمانی در این جام را داشتند اما حالا می‌بینیم که تیم اردن که هیچ شانس نداشت، در فینال حاضر می‌شود که البته این خطایی است برای فوتبال ما و در واقع با پیشرفت تیم‌های درجه چندم آسیایی زنگ خطر برای فوتبال ایران به صدا درآمده است.»
کفاشیان می‌گوید: «اگر ما می‌خواهیم همراه تیم‌های دیگر پیشرفت کنیم، باید تفکرات مان را در فوتبال پایه تغییر دهیم و این موضوع بسیار مهمی است. تیم‌هایی همچون مالزی، اندونزی و هنگ‌کنگ که پیش از این هیچ نتیجه‌ای در فوتبال آسیا نداشتند، در سال‌های اخیر به خوبی در بخش پایه کار کرده‌اند و حالا می‌بینیم که در بخش بزرگسالان نسبت به گذشته عملکرد بهتری دارند. همین تیم‌ها در دوره بعدی می‌توانند خودشان را به عنوان یکی از قهرمانان جدید فوتبال آسیا معرفی کنند و این دور از ذهن نیست.»

او در خصوص این موضوع که برخی‌ها مشکلات مدیریتی و در رأس آن فدراسیون فوتبال را عامل ناکامی تیم ملی می‌دانند، بیان می‌کند: «این ناکامی را نمی‌توان به رده مدیریتی فدراسیون فوتبال ربط داد چرا که مدیریت تمام تلاش خود را برای کسب نتیجه کرد و برای این تیم بازی‌های تدارکاتی خوبی در نظر گرفت. علاوه بر این نمی‌توان کادر فنی را مقصر دانست چرا که کادر فنی تازه کار را تحویل گرفته بود و در واقع در جام ملت‌های بعدی می‌توان در خصوص کادر فنی نظر بدهیم. کادر فنی تلاش زیادی کرد تا تیم ملی در قطر نتیجه بگیرد که متأسفانه این اتفاق نیفتاد.»

رئیس اسبق فدراسیون فوتبال می‌افزاید: «مشکلات ما عدم توجه به تیم‌های پایه است اگر تیم‌های پایه‌مان در سال‌های اخیر خوب نتیجه می‌گرفت، شرایط ما این گونه نبود. ببینید در سال‌های اخیر در تیم‌های پایه چه کاری انجام دادیم و با این تیم‌ها چه نتیجه‌ای گرفتیم. تنها نتیجه خوب تیم‌های پایه ما صعود تیم ملی نوجوانان از مرحله گروهی و پیروزی مقابل برزیل در جام جهانی نوجوانان بود و به جز این، عملکرد خوبی در تیم‌های پایه نداشتیم و تنها شاهد ناکامی تیم‌های پایه‌مان در رده نوجوانان، جوانان و امید بودیم.»
کفاشیان صحبت‌های خود را این گونه ادامه می‌دهد: «در سال‌های اخیر تیم‌های پایه‌مان حتی نتوانستند حریف تیم‌هایی همچون ازبکستان و تاجیکستان شوند و این به هیچ وجه اتفاق خوبی نیست. قطعاً همین عملکرد در سال‌های آینده به تیم‌های بزرگسالان می‌رسد و اگر به فوتبال پایه اهمیت ندهیم در سال‌های پیش رو حتی حریف تیم‌هایی همچون ازبکستان و تاجیکستان هم نخواهیم شد.»

او در پایان چنین راهکاری برای پیشرفت در رده‌های پایه ارائه می‌کند: «باید برای پیشرفت در رده پایه برنامه‌ای دقیق برای لیگ داشته باشیم و به پرورش بازیکنان بپردازیم و از حضور آنها در تیم‌های لیگ برتری استفاده کنیم در غیر این صورت فوتبال ما در تورنمنت‌های درجه چندم حتی از مرحله گروهی صعود نخواهد کرد. باید از مربیانی استفاده کنیم که اهمیت فوتبال پایه را به خوبی درک می‌کنند.»

آرمن ساروخانیان

روزنامه نگار

بعد از برد مهم تیم ملی مقابل ژاپن به نظر می‌رسد که مسیر قهرمانی جام ملت‌های آسیا هموار شده است. قطر، حریف نیمه‌نهایی در شش بازی قبلی مغلوب تیم ملی شده و شاگردان قلعه‌نویی در بخش صورت عبور از سد میزبان با اردن روبه‌رو می‌شدند که وزن و تجربه بازی در چنین سطحی را نداشت. با این حال قطر در بازی نیمه‌نهایی نمایش بهتری داشت و تیم ملی مثل پنجاه سال اخیر نتوانست به فینال جام ملت‌های آسیا برسد.

بعد از این بازی مقایسه بین سرمربیان دو تیم اجتناب‌ناپذیر به نظر می‌رسد. ایران روی کاغذ بحث بیشتری برای بردن بازی داشت، ولی تینتین مارکز با انتخاب ترکیب و نقشه بازی مناسب توانست ستارگان تیم ملی را کنترل کند. گل زود هنگام آزمون می‌توانست روند بازی را به نفع تیم ملی تغییر بدهد و فشار روی بازیکنان میزبان را زیاد کند، ولی حتی این اتفاق هم روی عملکرد قطر تأثیری نگذاشت و آنها موفق شدند در پایان نیمه اول با برتری به رختکن بروند.

در نیمه دوم نگاه‌ها به مربیان دو تیم بود که با تعویض‌ها جریان بازی را تغییر بدهند. نیمکت تیم ملی پر از بازیکنانی با ویژگی‌های مختلف بود و دست قلعه‌نویی از سرمربی قطر بازر. با این حال باز هم مربی اسپانیایی دست بالا را داشت و بعد از پنالتی جهانیش که از نگاه کارشناسان سختگیرانه بود، با گل دقایق پایانی معز علی کار را تمام کرد.

قلعه‌نویی در مصاحبه‌های ماه‌های گذشته بارها از تغییر نگرش در تیم ملی گفت و از سختی و زمانبر بودن این پروژه صحبت کرد. شرایط کار مارکز اما از قلعه‌نویی هم سخت‌تر بود. او یک ماه پیش از جام ملت‌ها جانشین کی‌روش شد و قطری‌ها دلیل این انتخاب را بازگشت به فوتبال هجومی مورد علاقه بازیکنان این کشور نامیدند. مربی اسپانیایی در این مدت هیچ وقت درباره سختی‌های کارش صحبت نکرد و در این زمان کوتاه توانست مدل بازی عیبی‌ها را تغییر بدهد.

قلعه‌نویی هر چند در نشست‌های خبری ولی تغییر نگرش و فوتبال هجومی تأکید داشت، ولی وقتی به ژاپن، اولین مانع سخت رسید، سراغ چیدمان ۴-۲-۳-۱ و فوتبال محتاطانه رفت. در واقع اعضای کادر فنی هم به شعار اصلی‌شان در ماه‌های گذشته باور نداشتند. وقتی قلعه‌نویی در بازی با قطر تصمیم گرفت دوباره به فوتبال هجومی مورد اشاره‌اش برگردد، با بردن طارمی به گوش ترک‌کیشش را به هم ریخت و نتیجه این آشفتگی از دست رفتن نیمه اول بازی بود. مارکز اما از شروع تورنمنت تا پایان پای ایده‌اش ایستاده و توانست با هفت برد متوالی از عنوان قهرمانی قطر در تورنمنت دفاع کند.

بخش زیادی از انرژی و توان قلعه‌نویی در جریان تورنمنت صرف مرور اتفاقات جام ملت‌های ۲۰۰۷ و مقابله با مخالفان خیالی شد. فضای رسانه‌ای در جریان مسابقات کاملاً همراه تیم ملی بود، ولی او اصرار داشت که در مسیر اجرایی پروژه‌اش مخالفان سرسختی دارد. این نگاه منفی به درون اردو هم سرایت کرد و نتیجه‌اش مصاحبه عجیب رامین رضاییان بعد از برد مقابل ژاپن بود. مصاحبه قبیل از بازی با قطر علیه داور کویتی هم حرفه‌ای نبود و فشار مضاعفی روی بازیکنان وارد کرد. مشخص بود که آنها با بدبینی وارد زمین شده‌اند، ولی داور کویتی قضاوت کاملاً منصفانه‌ای داشت و حتی در مجموع به نفع ایران دارنده فضای تیم‌شان را ایزوله کنند و بازیکنان تا جای ممکن سراغ رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی نروند، ولی این موضوع درباره تیم ملی صدق نمی‌کرد و مصاحبه علیه داور هم تاحدودی تمرکز را از بازیکنان گرفت. این در حالی است که مارکز در نشست خبری از پاسخ به سؤالی درباره داور کویتی ظفره رفت و اجازه نداد که حاشیه جدیدی برای تیشم ساخته شود.

مارکز بدون هیاهو و جنجال توانست قطر را در زمان کوتاه یک ماهه متحول کند و تورنمنت را با کمترین فراز و نشیب در یک مسیر صعودی به پایان برد. قلعه‌نویی اما با تصمیمات فنی اشتباه مقابل قطر و سیاست رسانه‌ای پرتنش، فرصت تاریخی برای قهرمانی جام ملت‌ها را از دست داد.